

Poročilo o delu Slovenskega arheološkega društva v letu 2002

©Irena Lazar
Pokrajinski muzej Celje

Slovensko arheološko društvo že od svoje ustanovitve 1976 svoje glavne naloge namenja dejavnostim, ki širijo ugled stroke in kulturne dediščine med strokovno in laično javnostjo. Svoje delo v največji meri usmerja v organizacijo strokovnih srečanj in posvetovanj, predavanj, ki so namenjena najširši javnosti, ogledu in organizaciji razstav, ne pozablja pa tudi na različne strokovne pobude, ki so povezane s stroko in njenim razvojem.

Med prireditvami Slovenskega arheološkega društva ima posebno mesto podelitev Nagrade in priznanj Slovenskega arheološkega društva. Podeljujemo jih od leta 1996 z namenom, da bi počastili in opozorili na posameznike, ki se odlikujejo zaradi svojih izjemnih dosežkov na različnih področjih delovanja, na skupine in amaterje, ki s svojim odnosom in pomočjo kažejo več kot samo pozitiven odnos do naše dediščine.

V letu 2002 smo nadaljevali s svojim delom in s sodelovanjem z drugimi stanovskimi združenji kot sta Slovensko muzejsko društvo in Društvo konzervatorjev Slovenije. Redno pa smo o svoji dejavnosti obveščali tudi stanovska združenja v tujini, predvsem na Hrvaškem, v Avstriji in na Madžarskem, saj imamo z njimi podpisane pogodbe o sodelovanju in izmenjavi.

V marcu smo pripravili redno letno predstavitev arheoloških raziskav iz preteklega leta. Letos smo gostovali v Bohinju in predavanja združili tudi z ogledom najbližjih arheoloških najdišč. Pregled izkopavanja iz leta 2001 je pokazal, da v zadnjih letih večina dela poteka na avtocestnih trasah v okviru državnega programa izgradnje avtocest. O izjemni zahtevnosti tega dela, mnogih novih dosežkih pri izvajanju terenskega dela in povezanosti arheologov ne glede na področje dela (muzej, zavod ali fakulteta) so se lahko prepričali tudi kolegi iz sosednjih držav. Nekateri so že izrazili zanimanje za prevzem posameznih tehnologij, za podporo pri uvajanju sistema dela in podobno. Seveda pa je arheološko izkopavanje šele pol poti do opravljenega dela. Vse gradivo bo potrebno konzervirati, obdelati in ustrezno deponirati, kar pomeni obsežno in zahtevno delo vsaj še nadaljnjih petnajst let. Zaradi tega smo predstavniki Narodnega muzeja Slovenije, Inštituta za arheologijo ZRC SAZU, Oddelka za arheologijo Filozofske fakultete in društva podpisali izjavo o skupni skrbi za urejanje arhiva arheoloških najdišč. Pripravili smo smernice, ki naj bi v bodoče omogočile izvesti in dokončati delo, ki smo ga začeli s popisom arhiva arheoloških najdišč v letu 2001.

Med predavanji naj omenimo gostovanja dr. Normana Hammonda, ki nam je predstavil nove dosežke

južnoameriške arheologije. Na dveh predavanjih, ki smo jih pripravili skupaj z ZRC SAZU, je predstavil nova spoznanja o Majih in najdišče La Malpa, klasično majevsko mesto v Belizeju.

Ogledali smo si tudi mednarodno razstavo v avstrijskem Leobnu, *Džingiskan – zakladi zlate horde*. Razstava je presenetila predvsem zaradi najdb in manj zaradi kakšnih posebnih muzeoloških prijemov.

Že od leta 1981 izdajamo ARHEO, obvestila Slovenskega arheološkega društva, ki pa za širokim naslovom skrivajo jasno usmerjeno in premočrtno politiko večinoma mladega uredniškega odbora. Revija se v glavnem posveča teoretskim vprašanjem arheologije, različnim interdisciplinarnim projektom, hkrati pa članstvo obvešča o novih tiskih, simpozijih in razstavnih projektih s področja arheologije. Letos smo izdali 21. številko, grafično pa je pripravljena že tudi naslednja, 22. številka, za kar se imamo zahvaliti tudi podpori in razumevanju Ministrstev za šolstvo znanost in šport in za kulturo Republike Slovenije. Ker se v zadnjem času pojavljajo težave z objavljanjem letnih poročil o arheološkem delu, ki so izhajala v Varstvu spomenikov, bomo morali v bodoče razmisliti tudi o tej problematiki in najti ustrezen način za sprotne objave poročil o arheološkem delu, ki je v zadnjih nekaj letih še posebej obsežno in prinaša ogromno novih in presenetljivih rezultatov.

Na redni letni skupščini, ki je potekala decembra v Ljubljani, smo izvolili novo vodstvo, saj je prejšnjemu potekel mandat. Izvoljeni so bili:

- Predsednica Slovenskega arheološkega društva: dr. Irena Lazar, Pokrajinski muzej Celje;
- Člani izvršnega odbora: Saša Djura Jelenko, Koroški pokrajinski muzej Slovenj Gradec, sekretarka; Borut Križ, Dolenjski muzej Novo mesto, član; Marija Ogrin, Gorenjski muzej Kranj, članica; Irena Šavel, Pokrajinski muzej Murska Sobota, članica; mag. Tomaž Nabergoj, Narodni muzej Slovenije, zaskladnik; Boris Vičič, ZVKDS, OE Ljubljana, član.

Za člane častnega razsodišča so bili izvoljeni: doc. dr. Bojan Djurić, Filozofska fakulteta, dr. Dragan Božič, Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, in mag. Barbara Ravnik Toman, Gorenjski muzej Kranj.

Letna podelitev Nagrade in priznanj Slovenskega arheološkega društva je med arheologi in strokovno javnostjo, ki dela na področju varovanja dediščine, vedno dogodek,

ki ga z zanimanjem čakajo. Gre za svojevrstno promocijo stroke in naše kulturne dediščine. Vsako leto tako opozorimo na izjemne dosežke posameznikov, ki s svojim delom v okviru muzejev, zavodov, izobraževalnih in raziskovalnih inštitucij prispevajo k uveljavitvi stroke.

Komisija za podelitev Nagrade in priznanj SAD v sestavi dr. Dragan Božič, predsednik, mag. Irena Sivec in Milan Sagadin kot člana, je letos prejela več kot deset predlogov. Odločili so se, da poleg nagrade za življenjsko delo podelimo še dve priznanji in dve častni članstvi Slovenskega arheološkega društva. Dobitniki so bili:

- dr. Ivan Turk, Inštitut za arheologijo ZRC SAZU – nagrada za življenjsko delo,
- prof. ddr. Mitja Guštin, Filozofska fakulteta – priznanje SAD za spodbujanje razvoja arheologije mlajših obdobj v Sloveniji in publicistično delo na tem področju,
- Borut Križ, Dolenjski muzej Novo mesto – priznanje SAD za razstavo “Kelti v Novem mestu”, razstavni katalog in za projekt “Prazgodovinska pot”,
- Dragica Knific Lunder, Inštitut za arheologijo ZRC SAZU – častni član SAD,
- Tomaž Lauko, Narodni muzej Slovenije – častni član SAD.

Obrazložitve in utemeljitve so objavljene v nadaljevanju. Letošnji nagrajenci vsi po vrsti izstopajo po tem, da so znali svoje strokovno delo nadgraditi s promocijo stroke ter širjenjem pozitivnega odnosa do kulturne dediščine v širši skupnosti.
